

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

I. 70. XIX w.
(neoklasycyzm)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny kamienicy od strony północnej

Elewacja frontowa (zachodnia) kamienicy

Detale dekoracji tynkarskiej fasady

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Pomorska 5
p-ta 78-100
nr dz. 11, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

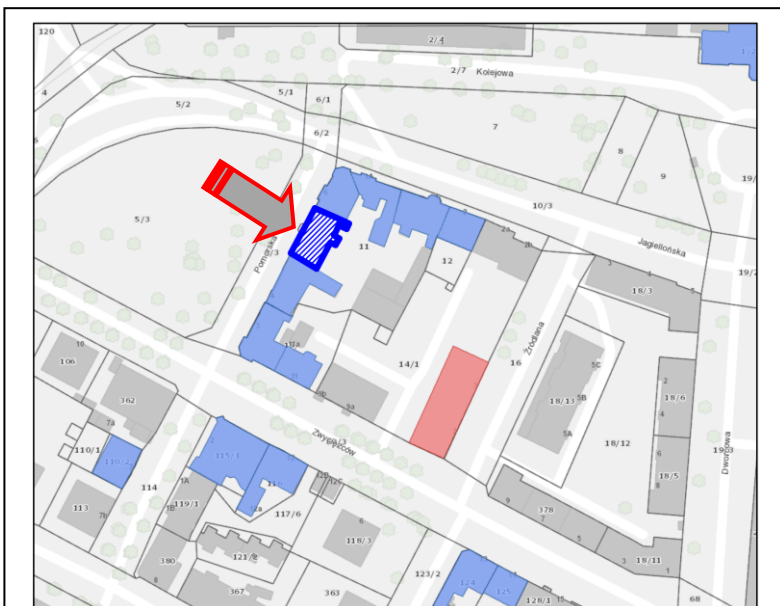
Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalna powstała w I. 70. XIX w. (odnotowana na planie miasta z 1889 r.), w okresie rozbudowy przestrzenno-urbanistycznej miasta, jaki nastąpił po likwidacji twierdzy (1872 r.) i wytyczeniu pod nową zabudowę terenów zajętych wcześniej przez umocnienia, wały ziemne i przedpola twierdzy. Wybudowana jako sześciosiowa, symetryczna ze środkowym ryzalitem, została wkrótce rozbudowana o łącznik, dobudowany przyszczytowo w miejscu pierwotnego wjazdu na podwórze posesji od strony ul. Pomorskiej (daw. *Nicolai Strasse*). Nieprzerwanie do dziś pełni pierwotną funkcję.

Budynek usytuowany jest w linii zabudowy wschodniej pierzei ulicy. Wymurowany został z cegły, na rzucie prostokąta. Bryła prostopadłościenna, dwukondygnacyjna, z mieszkalnym poddaszem przekryta jest dachem dwuspadowym z facjatkami. Od frontu wzbogacona o trójkondygnacyjne: ryzalit środkowy i pseudoryzalit na skraju południowym, zwieńczone trójkątnymi naczółkami z osobnym zadaszeniem dwuspadowym, o kalenicy poprzecznej do dachu głównego. Elewacje otynkowane, frontowa ośmioosiowa z dwuosiowym ryzalitem, zakomponowana asy-metrycznie i zdobiona detalem tynkarskim w stylistyce neoklasycystycznej. Podzielona gzymsami z fryzami płycinowymi i zwieńczona gzymsem z fryzem kostkowym. Parter dodatkowo akcentowany pasem z tryglifów. Okna prostokątne w opaskowych oprawach z narożami pokreślonymi plakietskami, w kondygnacji piętra dzielone pseudopilastrami (z bazami i rautami, bez kapiteli). Uzupełnieniem dekoracji są motywy geometryczne (konturowe obrysy w tynku). Pseudoryzalit boniowany z przejazdem bramnym, obecnie w części przemurowanym, z głównym wejściem do budynku.

Budynek mieszkalny jest przykładem eklektycznej kamienicy czynszowej, charakterystycznej dla konwencji architektonicznej okresu 1870-1890, o neoklasycystycznej fasadzie. Zachował wartości kulturowe, dokumentując rozwój urbanistyczny XIX-wiecznego Kołobrzegu.

Kołobrzeg, ul. Pomorska 5 – kamienica - <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt po remoncie i modernizacji, z odnowioną elewacją frontową. Zachowany pierwotny układ osi. Stolarki okien współczesne, w większości o jednolitych podziałach.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:**

historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków